

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՃԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

29 դեկտեմբերի 2022 թվական

ք. Երևան

ուսումնասիրելով ըստ հայցի՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարության՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 (ԿԴ2/0312/02/19) քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու վերաբերյալ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

Գործի դատավարական նախապատմությունը.

1. ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը 2019 թվականի ապրիլի 23-ին հայցադիմում է ներկայացրել Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին:

2. Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ 2019 թվականի մայիսի 6-ի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

2021 թվականի դեկտեմբերի 10-ին քաղաքացիական գործը վերամակագրվել է նույն դատարանի այլ դատավորի և 2022 թվականի հունվարի 19-ի որոշմամբ ընդունվել վարույթ:

3. Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 17-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործը հանձնվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի քննությանը:

4. 2022 թվականի դեկտեմբերի 9-ին թիվ ԿԴ2/0312/02/20 քաղաքացիական գործը ստացվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում, որին շնորհվել է ՀԿԴ/0075/02/22 համարը:

Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ուղարկվել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

5. Գործը ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2022 թվականի դեկտեմբերի 22-ին:

Ենթակայության վերաբերյալ վեճի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

6. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 20-րդ հոդվածին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 20-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 25-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասին և նույն հոդվածի 5-րդ մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին, Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 17-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ «(...) *Բխարական պաշտպանության իրավունքի իրացումն ապահովվում է դատավարական այնպիսի կառուցակարգերի միջոցով, ինչպիսիք են ենթակայությունն ու ընդդատության ինստիտուտները:*

Սույն գործով ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից ներկայացվել է գումարի բնագանձման հայցապահանջ, որի շրջանակներում Դատարանի կողմից իրականացվել է քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապարասրելուն ուղղված գործողություններ և Դատարանի կողմից դեռևս չի կայացվել նախնական դատական նիստն ավարտելու, մինչև սույն ժամանակ գործը դատաքննության նշանակելու վերաբերյալ որոշում, ուստի Դատարանը գտնում է, որ սույն գործը ենթակա է քննության ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի կողմից և այն պետք է հանձնել ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի քննությանը¹:

7. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ՀՀ կառավարության 2019 թվականի հոկտեմբերի 3-ի թիվ 1332-Ն որոշման թիվ 1 հավելվածի 58-րդ, 60-րդ, 88-րդ, 89-րդ մասերին, «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետին և նույն հոդվածի 2-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 41-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերին՝ Հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով հետևյալը. «(...) Հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայության շրջանակը որոշելիս օրենսդիրը որպես ուղենիշ դիտարկել է միայն կոռուպցիոն բնույթի գործերը նույն դատարանի ինչպես քրեաիրավական, այնպես էլ քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման դատավորների համար: Օրենսդրի կամքի այսպիսի դրսևորումը մի կողմից բխում է հակակոռուպցիոն ուղղվածության համապարասիան դրույթներից, մասնավորապես՝ Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ որպես կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ մարմնի առաքելությունից, մյուս կողմից պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ մասնագիտացված դատարանը, որն ընդգրկում է տարբեր մասնագիտացված դատավորներ, որպես այդպիսին հանդես գալու համար պետք է ունենա որևէ ընդհանուր չափանիշ, որպիսին կարող է դիտարկվել այդ դատարանին ենթակա գործերի ընդհանրական բնույթը:

¹ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 3, թերթեր 36-38:

(...) Հակակոռուպցիոն դափարանը՝ որպես մասնագիտացված դափարան, կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ մարմին է, որը կոչված է իրականացնելու միայն կոռուպցիոն բնույթի գործերով արդարադատություն:

(...) Պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերով հայցի առարկան պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության պահանջն է, իսկ օբյեկտը՝ պահանջի հիմքում ընկած պետության գույքային և ոչ գույքային շահը: Այսինքն՝ հայցը կարող է դիտարկվել որպես պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված միայն այն դեպքում, երբ պետության իրավասու մարմինը քաղաքացիական շրջանառության այլ մասնակիցների դեմ ներկայացնի պետության՝ ենթադրաբար խախտված գույքային կամ ոչ գույքային շահի պաշտպանության պահանջ: Այլ կերպ ասած՝ քննարկվող հայցերով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությունը պետք է ուղղակիորեն քիսի հայցի առարկայից:

[Պ]ետության շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու իրավասությունն ունեն բացառապես պետական մարմինները: Դատախազն այդպիսի հայց կարող է ներկայացնել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում, ինչը պայմանավորված է վերջինիս հատուկ սահմանադրաիրավական կարգավիճակով:

(...) Օրենսդրի կամքն ուղղված է եղել նրան, որ Հակակոռուպցիոն դափարանում պետք է քննվեն միայն դատախազության կողմից ներկայացված պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության և սպօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման հայցերը, որոնց քննության համար բավարար է համարվել 5 քաղաքացիական մասնագիտացման դափարանի թվաքանակը՝ նկարի ունենալով նաև, որ Հակակոռուպցիոն դափարանի դատական տարածքը Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքն է:

(...) Հակակոռուպցիոն դափարանի էությունը ենթադրում է, որ այս դափարանի քննությանը ենթակա քաղաքացիական գործերը ևս պետք է լինեն կոռուպցիոն բնույթի: Այսինքն՝ պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցը Հակակոռուպցիոն դափարանին ենթակա դիտարկելու համար անհրաժեշտ է, որ նշված հայցի հիմքում դրվեն այնպիսի փաստեր, որոնք այս կամ այն կերպ կապահովեն ներկայացված պահանջի կոռուպցիոն բնույթը:

(...) Դատարանը գրնում է, որ պետության գույքային կամ ոչ գույքային շահերին առնչվող քաղաքացիական գործը ենթակա է քննության Հակակոռուպցիոն դատարանում հերևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում

1. առկա է պետության գույքային կամ ոչ գույքային շահի պաշտպանության հայց, մասնավորապես հայցի առարկան հերասպնդում է հանրային շահի պաշտպանության նպարակ,

2. հայցը հարուցվել է պարշաճ սուբյեկտի՝ ՀՀ դատախազության կողմից:

(...) Դատարանը հանգում է հերևության, որ Հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա է միայն ՀՀ դատախազության կողմից հարուցված պերական գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերը:

(...) Դատարանն արձանագրում է, որ թեև րվյալ դեպքում ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը դիմումը ներկայացրել է իր լիազորությունների շրջանակում պետության շահի պաշտպանության նպարակով, ու սույն գործն անուղղակիորեն առնչվում է պետության գույքային շահին, այդուհանդերձ գործը Հակակոռուպցիոն դատարանին հանձնելու նախապայմանները բացակայում են, քանի որ րվյալ դեպքում ներկայացված չէ հանրային շահի պաշտպանության հայց ՀՀ դատախազության կողմից:

(...) Դատարանը հանգում է հերևության, որ թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 գործը ենթակա չէ քննության Հակակոռուպցիոն դատարանում»²:

Վճարել դատարանի նախագահի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

8. Սույն գործով Վճարել դատարանի նախագահի առջև բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. հիմնավոր է արդյոք ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի հերևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 (ԿԴ2/0312/02/20) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պարասիանարվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին, ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

² Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 3, թերթեր 48-53:

9. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ *«Մասնագիտացված դատարաններն են՝ (...) հակակոռուպցիոն դատարանը»:*

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ *«Հակակոռուպցիոն դատարանին են ենթակա (...) քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը (...):»:*

10. Սույն որոշման նախորդ կետում վկայակոչված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա քաղաքացիական գործերն են՝ քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը: Նշվածը հիմք է տալիս փաստելու, որ օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայությանն է վերապահել ոչ թե այն գործերը, որոնք **առնչվում են պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին**, այլ այն հայցերով գործերը, որոնք **ուղղված են այդ շահերի պաշտպանությանը**: Այսինքն՝ հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայական իրավագործությունը սահմանափակված է **պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերի** քննությամբ: Հարկ է նաև նշել, որ այս մոտեցումը բխում է 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի ընդունման հիմնավորումներից, համաձայն որոնց, օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանին օժտել է մասնագիտացված դատարանի կարգավիճակով և ըստ այդմ՝ նախատեսել այդ դատարանի քննությանը ենթակա քաղաքացիաիրավական վեճերի սահմանափակ շրջանակ³:

³ Տե՛ս 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի հիմնավորումները՝ ՀՀ Ազգային ժողովի պաշտոնական կայքէջում հետևյալ հղմամբ՝ http://www.parliament.am/draftreading_docs7/K-785_DR2.pdf

Բացի այդ, նույն օրենքի հիմնավորումներից հետևում է, որ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի դատավորների թվակազմը սահմանելիս (5 դատավոր), հիմք են ընդունվել ՀՀ գլխավոր դատախազության ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման գործերով վարչության կողմից կատարված ուսումնասիրությունների և դատախազների կողմից դատարաններ ներկայացված՝ պետական շահերի պաշտպանության հայցերի վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները: Նշվածը հիմք է տալիս հետևություն անելու, որ օրենսդրի նպատակն է եղել **հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայությանը վերապահել պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերի քննությունը, որոնք ներկայացվել են ՀՀ դատախազության կողմից**⁴:

11. Սույն քաղաքացիական գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

- ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը 2019 թվականի ապրիլի 23-ին հայցադիմում է ներկայացրել Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին⁵,

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 20-րդ հոդվածին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 20-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 25-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասին և նույն հոդվածի 5-րդ մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին, Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 17-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից ներկայացված հայցը հետապնդում է պետության գույքային շահերի պաշտպանության նպատակ⁶,

⁴ Տե՛ս նույն տեղում:

⁵ Տե՛ս սույն որոշման 1-ին կետը:

⁶ Տե՛ս սույն որոշման 6-րդ կետը:

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, , ՀՀ կառավարության 2019 թվականի հոկտեմբերի 3-ի թիվ 1332-Ն որոշման թիվ 1 հավելվածի 58-րդ, 60-րդ, 88-րդ, 89-րդ մասերին, «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետին և նույն հոդվածի 2-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 41-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերին՝ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի որոշմամբ գտել է, որ գործը ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին՝ նշելով, որ ներկայացված դիմումը չի կարող որակվել որպես պետության գույքային շահի պաշտպանության վերաբերյալ հայց՝ այն պատճառաբանությամբ, որ թեև տվյալ դեպքում ՀՀ մշակույթի նախարարությունը դիմումը ներկայացրել է իր լիազորությունների շրջանակում պետության շահի պաշտպանության նպատակով, ու սույն գործն անուղղակիորեն առնչվում է պետության գույքային շահին, այդուհանդերձ գործը Հակակոռուպցիոն դատարանին հանձնելու նախապայմանները բացակայում են, քանի որ տվյալ դեպքում ներկայացված չէ հանրային շահի պաշտպանության հայց՝ ՀՀ դատախազության կողմից⁷:

12. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 9-10-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո, հարկ է փաստել, որ սույն գործով Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան հայցադիմում է ներկայացվել ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից, ընդ որում՝ այն ներկայացվել է ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին: Այսինքն՝ հայցադիմումի առարկան է կազմում պատասխանող «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից գումար բռնագանձելու պահանջը, որը թեև կարող է նաև առնչվել պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին, սակայն ուղղակիորեն միտված չէ այդ շահերի պաշտպանությանը: Այլ կերպ, հայցադիմումի առարկան չի հետապնդում հանրային այնպիսի շահի պաշտպանության նպատակ, որն օրենսդրի կողմից

⁷ Տե՛ս սույն որոշման 7-րդ կետը:

նախատեսվել է որպես ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի կողմից գործերի քննության նախապայման:

13. Վերը շարադրվածը հիմք է տալիս փաստելու, որ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 (ԿԴ2/0312/02/20) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին, ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին, հիմնավոր է:

14. Վերոգրյալի հիման վրա, գտնում եմ, որ ՀՀ մշակույթի նախարարության հայցադիմումի հիման վրա հարուցված թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 (ԿԴ2/0312/02/20) քաղաքացիական գործը ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի քննությանը:

Հիմք ընդունելով վերոշարադրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

թիվ ՀԿԴ/0075/02/22 (ԿԴ2/0312/02/20) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ընդդեմ «Ինվիտրո պրոդակշն» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին, ենթակա է Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ